

Prof. dr hab. Anna Nowak
Dziedzina sztuki
Dyscyplina artystyczna sztuki muzyczne
Wydział Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Muzycznej
Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego
Bydgoszcz, 04.08.2022

RECENZJA

osiągnięć przedstawionych w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr Ewie Wójtowicz w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej: sztuki muzyczne, przygotowana na zlecenie Przewodniczącej Rady do Spraw Dyscypliny – Sztuki Muzyczne dr hab. Moniki Gardoń-Preinl, prof. AMKP na podstawie postanowienia nr 4/2002 Rady do Spraw Dyscypliny – Sztuki Muzyczne z dnia 27 czerwca 2022 r.

Opinię opracowano na podstawie przedstawionych materiałów obejmujących:

1. Odpis dyplomu stwierdzającego nadanie stopnia doktora Ewie Wójtowicz;
2. Autoreferat;
3. Monografię *Oblicza kwartetu smyczkowego w twórczości kompozytorów krakowskich. Barbara Buczek, Zbigniew Bujarski, Krzysztof Meyer, Krystyna Moszumańska-Nazar, Krzysztof Penderecki, Marek Stachowski*, wyd. Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie 2021, ISBN 978-83-62055-02-4, wskazaną przez Habilitantkę jako „szczególne osiągnięcie”
4. Wybrane publikacje (książka, artykuły naukowe) Ewy Wójtowicz z okresu po uzyskaniu przez nią stopnia doktora
5. Informacje o osiągnięciach artystycznych, naukowo-badawczych, dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzacji nauki

Podstawowe dane o przebiegu studiów i pracy zawodowej oraz osiągnięciach dydaktycznych i artystycznych Kandydatki

Dr Ewa Wójtowicz, urodzona [REDACTED] w Zamościu, kolejne stopnie edukacji muzycznej realizowała w Krakowie:

- w 1986 uzyskała świadectwo ukończenia Państwowej Szkoły Muzycznej II stopnia im. Władysława Żeleńskiego;
- w 1992 dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie teorii muzyki na Wydziale Kompozycji, Dyrygentury i Teorii Muzyki Akademii Muzycznej;
- w 2006 dyplom uzyskania stopnia doktora sztuki muzycznej w dyscyplinie artystycznej: kompozycja i teoria muzyki, w specjalności: teoria muzyki, na podstawie rozprawy doktorskiej *Twórczość symfoniczna Ludomira Rogowskiego: od genezy do recepcji*.

Nauczycielami czuwającymi nad edukacją muzyczną Habilitantki byli wybitni krakowscy teoretycy: w szkole średniej Jacek Targosz, w Akademii Muzycznej promotor jej pracy magisterskiej Krzysztof Sz wajgier oraz Krzysztof Droba, Regina Chłopicka, Teresa Malecka, Leszek Polony, Mieczysław Tomaszewski i kompozytorzy – Krystyna Moszumańska-Nazar, Marek Stachowski, Zbigniew Bujarski. Mistrzowie ci, rozbudzając zainteresowanie muzyką współczesną oraz metodami jej badania i interpretowania, utwierdzali Kandydatkę w przekonaniu „o słuszności wybranej drogi i śmiałości do podejmowania nowych wyzwań” (Autoreferat, s. 11).

Ważną rolę w rozwijaniu jej świadomości teoretycznej odegrało także uczestnictwo w artystycznych projektach Akademii Bachowskiej (1994-1997), w które była włączona jako członek chóru Akademii Muzycznej w Krakowie, a po ukończeniu studiów członek Krakowskiego Chóru Kameralnego prowadzonego przez Stanisława Krawczyńskiego. Udział w koncertach i nagraniach Chóru Kameralnego wykonującego dzieła oratoryjno-kantatowe pod dyrekcją Helmutha Rillinga, Zubina Methy oraz Stanisława Krawczyńskiego okazał się ważnym doświadczeniem artystycznym ukazującym „odpowiedzialną rolę wykonawcy jako pośrednika między twórcą dzieła a jego odbiorcą” (Autoreferat, s. 10).

Pracę dydaktyczną, będącą – jak zaznaczyła Habilitantka – „istotną sferą jej działalności” (Autoreferat, s. 13), rozpoczęła w 1991 roku, jeszcze przed uzyskaniem dyplomu ukończenia studiów, w dwóch średnich szkołach muzycznych Krakowa: w Państwowym Liceum Muzycznym im. Fryderyka Chopina, gdzie nauczwała przedmiotów ogólnomuzycznych do 1994 roku, i w Państwowej Szkole Muzycznej II stopnia im. Władysława Żeleńskiego, w której zatrudniona była do 2000 roku. Kontynuacją tego nurtu pracy dydaktycznej było zatrudnienie Kandydatki na stanowisku nauczyciela kontraktowego przedmiotów ogólnomuzycznych w Szkole Muzycznej I i II stopnia im. Bolesława Rutkowskiego w latach 2010-2012.

Praca w średnich szkołach muzycznych Krakowa była nie tylko sprawdzianem nabytych umiejętności, także przygotowaniem do zadań dydaktycznych w Akademii Muzycznej, gdy w 1994 roku w macierzystej uczelni powierzono jej prowadzenie zajęć teoretyczno-muzycznych o charakterze warsztatowym i historyczno-humanistycznym. Zatrudniona na stanowisku asystenta (w pierwszych dwóch latach w niepełnym wymiarze godzin), od 2008 roku wykłada przedmioty teoretyczne w Akademii na stanowisku adiunkta.

Praca dydaktyczna w Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego, będąca „źródłem cennych doświadczeń i wciąż nowych inspiracji” (Autoreferat, s. 13), przygotowała Kandydatkę do podjęcia odpowiedzialnego zadania promotora prac magisterskich i licencjackich oraz promotora pomocniczego w przewodach doktorskich realizowanych w specjalnościach: teoria muzyki, kompozycja oraz na kierunkach: instrumentalistyka i wokalistyka. Pod jej kierunkiem powstało 6 prac licencjackich i 3 prace magisterskie w specjalności teoria muzyki, 17 prac dyplomowych na kierunku instrumentalistyka i 4 prace dyplomowe na kierunku wokalistyka. Była także promotorem pomocniczym 4 prac doktorskich: po jednej w specjalnościach teoria muzyki i kompozycja oraz 2 prac doktorskich w specjalnościach: gra na akordeonie i gra na fortepianie. Wielokrotnie powierzano jej także obowiązki recenzenta prac magisterskich i licencjackich. Charakter dydaktyczny miała również funkcja opiekuna Koła Naukowego Teoretyków Muzyki pełniona w latach 2016-2021. W uznaniu osiągnięć dydaktycznych Habilitantka otrzymała w 2014 roku przyznany przez Ministra Edukacji Narodowej Medal Komisji Edukacji Narodowej.

Ocena osiągnięć naukowo-badawczych i innych

Przedstawiony wykaz osiągnięć Habilitantki ujmuje je w dwa okresy, dla których cezurą jest uzyskanie stopnia doktora sztuki muzycznej. W okresie pierwszym, będącym czasem pogłębiania wiedzy i zdobywania doświadczenia w pracy naukowo-badawczej, Kandydatka wykazała się znaczną aktywnością, czego świadectwem są udokumentowane uczestnictwa w 7 konferencjach naukowych i ogólnopolskich, 4 seminariach i kursach, opublikowanie w polskich i zagranicznych wydawnictwach naukowych 6 rozdziałów w monografiach oraz 2 haseł encyklopedycznych, udział w komitetach organizacyjnych 4 konferencji krajowych i międzynarodowych zorganizowanych przez Akademię Muzyczną w Krakowie i - co szczególnie cenne – zrealizowanie własnego projektu badawczego finansowanego ze środków Komitetu Badań Naukowych (1h1E01427). W tym okresie krystalizowały się jej zainteresowania badawcze skupiające się wokół twórczości kompozytorów polskich działających w XX wieku (Tomasza Sikorskiego, Krzysztofa Pendereckiego, Ludomira Michała Rogowskiego). Ich zwieńczeniem stała się rozprawa doktorska opublikowana w 2009 pod tytułem *Ludomir Michał Rogowski. Sylwetka życia i twórczości* (ISBN 978-83-87182-85-4).

W okresie po uzyskaniu stopnia doktora praca naukowa Habilitantki uległa dalszemu zintensyfikowaniu. Powstało wówczas 21 artykułów opublikowanych w czasopiśmie naukowych (4) lub jako rozdziały w monografiach (17), kolejne hasła encyklopedyczne (2) i kilkadziesiąt tekstów o charakterze popularno-naukowym zamieszczonych w książeczkach do płyt CD, katalogach, publikacjach okolicznościowych. Artykuły były pokłosiem uczestnictwa w konferencjach krajowych i międzynarodowych (29) oraz realizowanego przez zespół pracowników Katedry Teorii i Interpretacji Dzieła Muzycznego projektu badawczego „Twórczość Krzysztofa Pendereckiego. Od genezy do rezonansu”. W latach 2007-2021 Kandydatka była również uczestnikiem 2 seminariów i kursów, członkiem 2 zespołów badawczych realizujących projekty badawcze finansowane w drodze konkursów, poprowadziła wykład gościnny, uczestniczyła w 2 zespołach eksperckich, była redaktorem monografii naukowej i recenzentem artykułów złożonych do czasopism naukowych, uzyskała członkostwo Związku Kompozytorów Polskich, Sekcja Muzykologów oraz Polskiego Towarzystwa Analizy Muzycznej. Powyższe formy aktywności naukowo-badawczej umocniły jej pozycję jako cenionego teoretyka muzyki, znawcy polskiej twórczości kompozytorskiej XX i XXI wieku.

W kręgu powyższych zainteresowań naukowych sytuuje się również przedkładana jako najważniejsze osiągnięcie w postępowaniu habilitacyjnym monografia *Oblicza kwartetu smyczkowego w twórczości kompozytorów krakowskich*. Jak czytamy w Autoreferacie publikacja ta jest „swego rodzaju podsumowaniem dotychczasowej drogi zawodowej” (s. 9), zainteresowań badawczych, jakie rozwinęła będąc pracownikiem Katedry Teorii i Interpretacji Dzieła Muzycznego. Formacyjne doświadczenie, jakie zyskała jako członek tego zespołu, zwłaszcza wpływ myśli teoretyczno-estetycznej prof. Mieczysława Tomaszewskiego, ukierunkowały humanistyczne profilowanie analiz i interpretacji dzieł muzycznych, lokowanie ich w szerokich kontekstach zjawisk kulturowych. Postulaty metodologiczne Profesora zawarte w artykule *Nad analizą i interpretacją dzieła muzycznego. Myśli i doświadczenia*, później poszerzone i doprecyzowane w pracy *Interpretacja integralna dzieła muzycznego*, zyskały dla niej rangę aksjomatów, którymi kieruje się w swoich badaniach. Z tych doświadczeń i przeświadczeń oraz wiedzy nabytej podczas pracy w Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego wyłoniła się koncepcja monografii mającej za przedmiot twórczość kwartetową kompozytorów krakowskich.

**Ocena monografii *Oblicza kwartetu smyczkowego*
w twórczości kompozytorów krakowskich. Barbara Buczek, Zbigniew Bujarski,
Krzysztof Meyer, Krystyna Moszumańska-Nazar, Krzysztof Penderecki,
Marek Stachowski,**

wyd. Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie 2021,

ISBN 978-83-62055-02-4.

Kwartet smyczkowy w twórczości kompozytorów krakowskich, rozwijających działalność twórczą w drugiej połowie XX i początku XXI wieku, zaliczany jest do gatunków ważnych, inspirujących do poszukiwania dłań nowych form i środków muzycznej ekspresji, rezonujących dziełami o wysokich walorach artystycznych. Znaczenie, jakie zyskał w ich twórczości, uzasadniło podjęcie tematu badawczego i zdeterminowało koncepcję pracy.

Dwutorowość badań, niezbędnych dla zrealizowania podjętego zadania, wpłynęła zarówno na wybór metod badawczych, jak i strukturę monografii. Podstawową kwestią metodologiczną, która ukierunkowała analityczno-interpretacyjny ogląd dzieł, było

wyznaczenie „przestrzeni genologicznej” kwartetu, jego cech dystynktywnych, aby genologicznie zorientowane analizy dzieł prowadzone były według czytelnych kryteriów i typologicznych podziałów. Problematyka gatunku muzycznego, która w czasach szerokiej recepcji w kulturze XX wieku idei i wartości postulowanych przez nurty awangardowe została przesłonięta nieco zainteresowaniami, jakie wzbudziły postawy artystyczne postulujące przekraczanie konwencji, norm, tego, co dane i utrwalone tradycją, po zmianie dominującego paradygmatu estetycznego zyskała nowe ujęcia w pracach humanistycznych tak zagranicznych, jak polskich autorów. Z bogatej literatury przedmiotu oparciem metodologicznym dla Habilitantki stały się w pierwszej kolejności publikacje angielskojęzyczne: monografia Paula Griffithsa *The String Quartet* (1983) i monografia zbiorowa *the Cambridge Companion to the String Quartet* (2003), dopełnione publikacjami polskich badaczy tej problematyki (Ryszarda Daniela Goliańka, Danuty Gwizdalanki, Julii Gołębiowskiej, Ewy Kowalskiej-Zajęc i innych). Nowe spojrzenia na kwestie genologiczne, znajdowane także w pracach teoretyków literatury, skłoniły ją do poszukiwania odpowiedniego klucza metodologicznego. Wynik przeprowadzonej kwerendy metodologicznej okazał się trafny. Stworzone ujęcie problematyki gatunku kwartetu smyczkowego pozwoliło uwypuklić najistotniejsze kwestie, ukazać je tak w ujęciu chronologicznym jak i systematycznym.

Drugie rozstrzygnięcie metodologiczne dotyczyło zakresu opisywanego w pracy materiału badawczego. Z liczącej ponad 60 pozycji listy kwartetów skomponowanych przez kompozytorów, których określono mianem „krakowskich” z uwagi na miejsce studiów (AMKP) oraz późniejszą działalność (m.in. zatrudnienie w uczelni na etacie nauczyciela akademickiego), Habilitantka wybrała ponad 20 utworów reprezentatywnych dla 6 twórców: Barbary Buczek, Zbigniewa Bujarskiego, Krzysztofa Meyera, Krystyny Moszumańskiej-Nazar, Krzysztofa Pendereckiego, Marka Stachowskiego. Uzasadniając swój wybór odwołała się do pojęcia Krakowskiej Szkoły Kompozytorskiej jako formacji ideowo-artystycznej obejmującej wymienionych twórców z wyłączeniem Barbary Buczek, której nie zalicza się do tej formacji. Pominięcie w opisach utworów Bogusława Schaeffera uzasadnione zostało argumentem, że „tworzył wraz z uczniami własną szkołę” (monografia, s. 14). Rezygnując więc z bogatej ilościowo i zróżnicowanej w ujęciach gatunkowych twórczości tego koryfeusza awangardy krakowskiej Habilitantka zdecydowała się włączyć do grupy dzieł omawianych w pracy kwartet jego najwybitniejszej uczennicy Barbary Buczek. Decyzja ta pozwoliła zaprezentować jej różne

oblicza nowatorskich idei i środków, jakie zastosowane zostały w kwartetach inspirowanych nurtami awangardowymi, oraz uzyskać odpowiednie proporcje między dziełami sytuującymi się w „polu przyciągania tradycji” i od niej się odwracających.

Nieuwzględnienie w analizach twórczości kwartetowej Bogusława Schaeffera (jednej z najliczniejszej), która przywoływana jest jedynie w rozdziale omawiającym złożoną problematykę tytułu gatunkowego, powoduje jednak usunięcie w cień dokonań kompozytora, którego idee artystyczne przed półwieczem wywoływały duży rezonans środowiskowy. Argument o istnieniu literatury muzykologicznej poświęconej dziełu tego twórcy wydaje się mało przekonujący, zważywszy że muzyka wszystkich wymienionych kompozytorów doczekała się wielu omówień w pracach analitycznych i historycznych polskich i zagranicznych autorów.

Ramy czasowe tak dobranych dzieł wyznaczyły symbolicznie dwie daty: 1960 i 2008, podkreślające czas powstania pierwszego i ostatniego kwartetu smyczkowego najwybitniejszego przedstawiciela Szkoły Krakowskiej – Krzysztofa Pendereckiego. Ważność dokonań artystycznych tego twórcy i ich rezonans w kulturze polskiej i światowej utwierdzają zasadność tej decyzji, która z pola refleksji teoretycznej wyłączyła wcześniejszą twórczość kompozytorów krakowskich (opartą na innych priorytetach estetycznych) i twórczość późniejszą, wyrosłą – jak stwierdzono w Epilogu – z innych inspiracji ideowych. W pierwszych dwóch dekadach XXI wieku zakończyli bowiem swoją działalność wszyscy wymienieni kompozytorzy, wyłączwszy Krzysztofa Meyera aktywnego wciąż twórczo również w obszarze muzyki kwartetowej. Jednocześnie nowa generacja kompozytorów, uczniów Krystyny Moszumańskiej-Nazar, Marka Stachowskiego, Zbigniewa Bujarskiego, zaznaczyła swoją obecność artystyczną muzyką wyrastającą z innych doświadczeń kulturowych, historycznych i egzystencjalnych. Cel przyświecający Habilitantce, aby „zestroić teksty poświęcone poszczególnym utworom w harmonijną, proporcjonalną całość – ‘formę zamkniętą’” (monografia, s. 17), został tutaj osiągnięty.

Dwuczęściowa struktura pracy, zdeterminowana rozważaną problematyką badawczą, w części pierwszej koncentruje się na zagadnieniach teoretycznych, ukazując kwartet smyczkowy w perspektywie genologicznej. Jej struktura wewnętrzna jest przejrzysta formalnie dzięki wyodrębnieniu czterech zagadnień rozważanych odrębnie, tj. aspektów technicznych (rozd. 1) i aspektów ponadtechnicznych (rozd. 2) przestrzeni genologicznej kwartetu, problematyki tytułu (rozd. 3) i kwartetu jako zespołu wykonawców (rozd. 4). „Rzeczowy

opis”, który pozwala śledzić przeobrażenia, jakim ten gatunek muzyczny podlegał wraz ze zmieniającymi się stylami i estetykami w jego dziejach, tj. od drugiej połowy XVIII wieku po początek XXI wieku, cechuje rozdział pierwszy pracy, omawiający idiom brzmieniowy, fakturę, zasady kształtowania i rangę kwartetu. W rozdziale drugim, podejmującym zagadnienia z obszaru estetyki twórczości, Habilitantka rozważając charakterystyczne cechy gatunku (intymność, śpiewność, subiektywizm), idee estetyczne (idea rozmowy i muzyki czystej), humanistykę oraz humanizm kwartetu opiera się na bogatej literaturze genologicznej, również z obszaru innych dyscyplin humanistycznych. Wyodrębnione w tych rozdziałach kategorie analityczne posłużyły w części drugiej pracy do analitycznego ujęcia dzieł kompozytorów krakowskich. Trafnym rozwiązaniem jest także ilustrowanie poszczególnych kwestii teoretycznych odwołaniami do rozwiązań znajdujących się w utworach krakowskich kompozytorów, co antycypując zawartość drugiej części pracy wpływa na jej spójność i konsekwencję metodologiczną i tematyczną.

W części drugiej interpretacyjno-komunikacyjny wymiar gatunku znajduje swoją egzegezę w rozdziałach zestawionych w oparciu o wyodrębnione w części pierwszej kategorie nowatorstwa i tradycji, autonomii/autoteliczności i mimetyczności. Ich dobór i uporządkowanie pozwalają jednocześnie śledzić problematykę estetycznych impulsów pobudzających kompozytorów do poszukiwania odpowiednich dlań rozwiązań formalno-brzmieniowych, jak i zmian dominant artystycznych zauważalnych w kolejnych dekadach omawianego pięćdziesięciolecia. Zawarte w tej części analizy i interpretacje kwartetów smyczkowych egzemplifikują wskazane uprzednio kwestie genologiczne, unaoczniając jednocześnie te sfery dzieła muzycznego, w których konstanty gatunku zostały zachowane pomimo zmieniających się technik dźwiękowych i dążenia do nadania danej kompozycji indywidualnych rysów. Wskazanie „punktów kontaktu” z tradycją gatunku „nie prowadziło – jak zaznaczono we wstępie monografii – do rozstrzygnięcia, czy dzieło przynależy do gatunku” (monografia, s. 24), miało natomiast inny cel badawczy – pozwoliło stworzyć panoramę różnobarwnej w swej ideowej i stylistycznej szacie twórczości kwartetowej kompozytorów krakowskich, ukazać jej walory artystyczne i specyfikę, potwierdzić rangę artystyczną gatunku w twórczości tych kompozytorów.

Zgłębianie fenomenu muzyki współczesnej i opisywanie go w sposób, który zachęca czytelnika do poznania tej muzyki, wymaga języka i formy wypowiedzi cechujących się przejrzystością i precyzją znaczeń, logiką powiązań między rozważanymi zagadnieniami,

czytelnością idei kierującej tokiem wyводу. Te wymagania spełnia tekst monografii. Kwestie teoretyczne i analityczne są w nim dobrze wyważone, cytowane fragmenty partytur potwierdzają trafność opisów analitycznych, wprowadzone tabele w syntetycznej formie prezentują istotne kwestie dotyczące struktury analizowanych dzieł, styl wypowiedzi nie budzi zastrzeżeń.

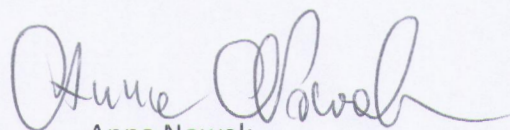
Wartością pracy jest również załączona bibliografia. Potwierdza ona bardzo dobrą znajomość literatury przedmiotu, zwłaszcza tej najnowszej, a zainteresowanego czytelnika kieruje ku publikacjom odśladającym różne perspektywy rozważania kwestii genologicznych. Bogaty jest także zbiór tekstów źródłowych (kompozytorskie autorefleksje, wywiady prasowe, rozmowy, autorskie komentarze do utworów), które pozwoliły dopełnić własne analizy Habilitantki refleksją kompozytorską, wskazującą intencje i założenia twórcze przyjmowane w procesie powstawania utworów. Dodatkową perspektywą interpretacyjną mógłby stać się wykaz kwartetów kompozytorów krakowskich załączony jako aneks do pracy. Ten postulat zgłaszam do rozważenia, gdy planowane będzie wznowienie książki – pracy ważnej jako świadectwo dokonań naukowych Habilitantki i jako publikacja poszerzająca naszą wiedzę o współczesnej polskiej kulturze muzycznej.

Konkluzja

Przedstawione osiągnięcie w postępowaniu habilitacyjnych – monografia *Oblicza kwartetu smyczkowego w twórczości kompozytorów krakowskich. Barbara Buczek, Zbigniew Bujarski, Krzysztof Meyer, Krystyna Moszumańska-Nazar, Krzysztof Penderecki, Marek Stachowski*, jak również wykazany dorobek naukowo-badawczy, dydaktyczny, artystyczny, popularyzatorski i organizacyjny dowodzą, że dr Ewa Wójtowicz osiągnęła samodzielność naukową, swobodnie operuje warsztatem teoretyka muzyki, a także dysponuje wysokimi kompetencjami w zakresie przedkładanego osiągnięcia naukowego. Całokształt dotychczasowej drogi zawodowej, potwierdzony przedstawionymi osiągnięciami naukowo-badawczymi i innymi utwierdzają mnie w przekonaniu, iż dalszy rozwój naukowy Habilitantki zapisze się nowymi ważnymi dokonaniem.

W oparciu o artykuł 221 ust. 4 i 5 Ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022r. poz. 574 z późn. zmianami), § 8 oraz § 10 ust. 2 Regulaminu przeprowadzania postępowań w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego Akademii

Muzycznej im. Krzysztof Pendereckiego w Krakowie, zatwierdzonym Uchwałą Senatu Nr 31/2019 z dnia 26 września 2019 r., z późn. zm. w związku z pismem Rady Doskonałości Naukowej Nr DRKN.Z8.400.2022 z dnia 1 czerwca 2022 r., jednoznacznie stwierdzam, że **przedstawiona dokumentacja wraz z dorobkiem oraz szczególne osiągnięcie wskazane przez Habilitantkę spełniają wymogi ww. przepisów**, wykazując znaczny wkład w rozwój dyscypliny artystycznej sztuki muzyki (ze wskazaniem na teorię muzyki) oraz znaczącą aktywność na polu nauki, dydaktyki i popularyzacji sztuki.

Anna Nowak